

LANDELIJKE KLACHTENCOMMISSIE VOOR HET ALGEMEEN BIJZONDER ONDERWIJS

Klachtnummer 2018/205

Uit het toepasselijke examenreglement van de school valt onder meer op te maken dat als een kandidaat zich schuldig maakt aan een onregelmatigheid, zoals het in bezit hebben van een mobiele telefoon tijdens het schoolexamen of centraal examen, dit kan leiden tot het ongeldig verklaren van een al afgelegd deel van het examen. Verweerder heeft de procedure correct gevolgd door de leerling binnen een dag te horen en hem tijdig zijn besluit om het examen biologie ongeldig te verklaren zowel mondeling als schriftelijk mee te delen. De interne beroepsprocedure is op grove wijze niet door de school gevolgd. De besluitvorming, afgezien van de beslissing op het beroep, heeft binnen de daarvoor geldende termijnen plaatsgevonden. Verweerder heeft klager voor de behandeling van zijn klacht niet naar de juiste klachtencommissie verwezen. Het fouilleren had niet hoeven te gebeuren. Zo had de surveillant de leerling moeten vragen zijn telefoon zelf te overhandigen. Pas na een eventuele weigering had er na een waarschuwing wellicht tot fouilleren overgegaan kunnen worden. Deze handelwijze is onprofessioneel geweest.

Advies aan:

Het bestuur van Stichting A. (hierna: het bevoegd gezag) inzake de klacht van B. (hierna: klager). Klager is de vader van C. (zeventien jaar) ex-leerling van College D. in Amsterdam (hierna: school).

I. Verloop van de klachtenprocedure

De Landelijke Klachtencommissie voor het Algemeen Bijzonder Onderwijs (hierna: de Commissie) heeft op 4 september 2018 van klager een klacht per post ontvangen.

De klacht is gericht tegen E., algemeen directeur/bestuurder ad interim van de school en het bevoegd gezag (hierna: verweerder).

De Commissie heeft vervolgens op 5 oktober 2018 van klager per post een klachtformulier ontvangen.

Het verweerschrift heeft de Commissie van verweerder op 30 oktober 2018 per post ontvangen, waarna verweerder onder verwijzing naar zijn verweerschrift de Commissie op 20 november 2018 per e-mail heeft bericht dat hij niet aanwezig zal zijn op de hoorzitting.

Op 27 november 2018 heeft de Commissie een hoorzitting gehouden te Utrecht. Klager is in persoon verschenen.

II Het standpunt van klager

Kort samengevat komt de klacht erop neer dat het examen biologie van 17 mei 2018 van C. ten onrechte ongeldig is verklaard, dat C. zonder toestemming en/of waarschuwing is gefouilleerd, dat de beroepsprocedure van de school niet conform de toepasselijke regels is gevoerd en dat klager naar de verkeerde externe klachtencommissie is verwezen.

De klacht bestaat uit de volgende onderdelen:

1. Het examen is ten onrechte ongeldig verklaard.
C. heeft geen fraude bij het examen biologie op 17 mei 2018 gepleegd. Die dag had hij buiten de school zijn mobiele telefoon al uitgezet. In zijn zenuwen heeft hij echter deze mobiele telefoon in zijn met een rits afgesloten broekzak laten zitten. Bij het maken van het examen zat C. vooraan bij een leraar. Tijdens het examen heeft zijn mobiele telefoon de gehele tijd in zijn zak gezeten, heeft hij deze niet gebruikt en is de telefoon ook niet afgegaan.
2. De interne beroepsprocedure is niet correct gevoerd.
Verweerder heeft in deze procedure onrechtmatig en niet integer gehandeld. Met als gevolg dat de besluitvorming niet objectief en de sanctionering willekeurig is geweest.
3. Onrechtmatig besluit
Verweerder heeft C. in het bijzijn van zijn moeder in het gesprek van 18 mei 2018 gehoord buiten aanwezigheid van de secretaris van de examencommissie. Zonder eerst het vereiste advies aan de onafhankelijke examencommissie te vragen heeft verweerder het besluit van 22 mei 2018 genomen om het examen biologie 2018 van C. ongeldig te verklaren. Dit besluit is daarmee onrechtmatig genomen.

4. Behandeling beroep

Verweerder heeft in strijd met het examenreglement voor het schooljaar 2017-2018 in eerste instantie het beroep zelf behandeld en het besluit op het beroep ondertekend.

5. Samenstelling van Commissie van Beroep

Bij de behandeling van het beroep bestond de interne Commissie van Beroep uit twee in plaats van drie leden. Er ontbrak een onafhankelijk lid in de samenstelling van deze Commissie. Dit is in strijd met het examenreglement.

6. Looptijd van de procedure

De beroepsprocedure heeft te lang geduurd. Verweerder heeft tot twee keer toe toegezegd de zaak direct voor te leggen aan de Commissie van beroep. Dit is niet gebeurd. Pas na de examenuitslag ontving klager het besluit van de Commissie van beroep.

7. Verkeerde externe klachtencommissie

Door toedoen van verweerder is de klacht eerst aan een verkeerde externe klachtencommissie voorgelegd. Hierdoor voelt klager zich net als in de beroepsprocedure ook in zijn klacht niet serieus genomen door school.

8. Het onrechtmatig fouilleren van C.

Bij het verlaten van de examenruimte heeft een lerares zonder toestemming van C. zijn mobiele telefoon uit zijn joggingbroek gehaald. School is niet bevoegd leerlingen op deze wijze te fouilleren. Ondanks herhaalde verzoeken heeft verweerder klager niet verteld wat de schoolregels over fouilleren zijn.

III Het standpunt van verweerder

In de visie van de verweerder heeft hij zorgvuldig gehandeld in deze procedure en is de klacht van klager ongegrond.

- C. had bij het examen biologie op 17 mei 2018 in strijd met het examenreglement een telefoon meegenomen in de examenruimte.
- Het besluit om het examen ongeldig te verklaren is afgezien van enkele procedurele tekortkomingen zorgvuldig en objectief door school genomen.
- De dag na het examen heeft er, zoals de procedure voorschrijft, over het incident een gesprek met C., vergezeld door zijn moeder, plaatsgevonden.

- In de beroepsprocedure heeft verweerder alvorens tot zijn besluit van 22 mei 2018 te komen overleg met de onafhankelijke examencommissie en de onderwijsinspectie gehad.
- Het beroep had conform de procedure direct naar de onafhankelijke Commissie van Beroep doorgeleid moeten worden. Op verzoek van klager is dit alsnog gebeurd.
- In het besluit van 13 juni 2018 van de Commissie van Beroep, zeven dagen na het verstrijken van de termijn, werd het beroep net als in het eerdere besluit van verweerder ongegrond verklaard.
- De deelschoolleider van IJburg College 2 en de leerkracht van C., tevens MR-lid, die samen de Commissie van Beroep vormden, waren beiden niet betrokken bij het besluit van het ongeldig verklaren van het examen. Hierdoor waren zij voldoende onafhankelijk als leden van de Commissie van Beroep.
- Op basis van artikel 24, lid 7, van het Examenreglement College D. VMBO/HAVO/VWO 2017 – 2018 heeft de toezichthouder na constatering dat C. een telefoon op zak had een passende maatregel genomen zonder daarbij fatsoensregels te overschrijden en strafbaar te handelen door uit praktisch oogpunt de telefoon uit de zak van C. te halen.

IV Overwegingen van de Commissie

De Commissie overweegt met betrekking tot de klachtonderdelen (1) het ongeldig verklaarde examen, (2 tot en met 6) de interne beroepsprocedure, (7) de externe klachtenprocedure en (8) het fouilleren het volgende:

Klachtonderdeel 1

De Commissie stelt op grond van het dossier en wat klager op de zitting heeft verklaard, vast dat C. tijdens het centraal examen biologie van 17 mei 2018 een mobiele telefoon in zijn broekzak had.

Naar aanleiding van dit voorval heeft verweerder de dag na het examen C., bijgestaan door zijn moeder, gehoord. In dat gesprek heeft verweerder C. meegedeeld dat zijn examen biologie ongeldig zou worden verklaard, waarna dit besluit bij brief van 22 mei 2018 is bevestigd.

Uit het toepasselijke examenreglement van de school valt onder meer op te maken dat als een kandidaat zich schuldig maakt aan een onregelmatigheid, zoals het in bezit hebben van een mobiele telefoon tijdens het schoolexamen of centraal examen, dit kan leiden tot het ongeldig verklaren van

een al afgelegd deel van het examen. Verweerder heeft de procedure correct gevolgd door C. binnen een dag te horen en hem tijdig zijn besluit om het examen biologie ongeldig te verklaren zowel mondeling als schriftelijk mee te delen. De Commissie is van oordeel dat dit besluit op juiste gronden is genomen. Dit klachtonderdeel is ongegrond.

Klachtonderdelen 2 tot en met 6

De Commissie stelt vast dat de interne beroepsprocedure op grove wijze niet door de school is gevolgd. Het gesprek tussen verweerder en C., vergezeld door zijn moeder, heeft plaatsgevonden alleen met verweerder zonder dat de secretaris van de examencommissie zoals vereist daarbij aanwezig was. Betrokkenen zijn noch gehoord door de examencommissie noch door de Commissie van Beroep. De onafhankelijkheid van de laatste Commissie staat ter discussie. De Commissie van Beroep heeft niet zelf met klager gecommuniceerd, maar dat overgelaten aan verweerder, terwijl die partij in de procedure is. Het besluit van 13 juni 2017 op het beroep is een week te laat genomen. De Commissie is van oordeel dat de klachtonderdelen 2 tot en met 6 in zoverre gegrond zijn.

Wel constateert de Commissie dat de besluitvorming afgezien van de beslissing op het beroep binnen de daarvoor geldende termijnen heeft plaatsgevonden. Zo is C. vergezeld van zijn moeder een dag na het incident tijdig gehoord en is het besluit om het examen ongeldig te verklaren binnen vijf werkdagen op tijd genomen. De Commissie merkt nog op dat het overleg van verweerder met de examencommissie en de onderwijsinspectie kort na het nemen van het besluit om het examen ongeldig te verklaren van zorgvuldigheid getuigt. De Commissie is van oordeel dat de klacht op deze punten ongegrond is.

Klachtonderdeel 7

De Commissie stelt vast dat verweerder in zijn e-mail van 13 juni 2018 klager voor de behandeling van zijn klacht verwijst naar de Stichting Onderwijsgeschillen te Utrecht in plaats van naar de Commissie. Door deze onzorgvuldigheid van verweerder is de klacht niet meteen bij de juiste Commissie terecht gekomen. Dit klachtonderdeel is naar het oordeel van de Commissie gegrond.

Klachtonderdeel 8

De Commissie stelt vast dat de telefoon van C. bij het inleveren van zijn examen biologie door een surveillant uit de broekzak van zijn joggingbroek is gehaald. De Commissie begrijpt dat C. op dat

moment zijn handen vol zou hebben gehad. Toch had het fouilleren niet hoeven te gebeuren. Zo had de surveillant C. moeten vragen zijn telefoon zelf te overhandigen door hem in de gelegenheid te stellen zijn spullen op bijvoorbeeld een tafel te leggen. Pas na een eventuele weigering van C. had er na een waarschuwing wellicht tot fouilleren overgegaan kunnen worden. De Commissie is dan ook van oordeel dat deze handelwijze onprofessioneel is geweest. Dit klachtonderdeel is gegrond.

V Oordeel over de gegrondheid van de klachten

De klacht is op klachtonderdeel 1 ongegrond, op de klachtonderdelen 2 tot en met 6 deels gegrond en deels ongegrond en op de klachtonderdelen 7 en 8 gegrond.

VI Advies aan bevoegd gezag

De Commissie adviseert het bevoegd gezag ervoor te zorgen dat de school:

- Conform het examenprotocol op voorhand een Commissie van Beroep benoemt en een tijdstip reserveert voor behandeling van een eventueel beroep, zodat samenstelling van de Commissie en de duur van de procedure conform het examenreglement zullen zijn.
- De eindexamenkandidaten voor aanvang van een examen uitdrukkelijk te informeren over de gang van zaken tijdens het (centraal)examen en tevens de gelegenheid te geven voor het inleveren van niet toegestane hulpmiddelen.

Aldus gegeven op 27 november 2018 door mr. C. Sjenitzer, voorzitter, mr. W.G.G.M. van Holsteijn en A.E. Blik-De Jong, leden, in tegenwoordigheid van mr. P. van Veen als secretaris.

mr. C. Sjenitzer

mr. P. van Veen

voorzitter

secretaris